

ಏಳೇಳು ಶರಧಿಯು ಏಕವಾಗಿದೆ ಕಂಡ್ಯ

1. **Ref.:** Haridasa Taranga Part-2, Published by M/s. Vyaasaanandadasa Pratishtaana, Bengaluru-98, First Edition 2014, page No. 82.
2. **Author:** Dr. Vedagarbha G Seshagiri Rao, Bengaluru.

ಶ್ರೀ ಪುರಂದರ ದಾಸರ ಕೀರ್ತನೆಯ ಚಿಂತನೆ:

ಹನುಮಂತ ರಾವಣ ಸಂವಾದ ಶ್ರೀ ಪುರಂದರದಾಸರ ಮಾತುಗಳಲ್ಲಿ “ಎಲೆ ಕೋತಿ !! ಸಪ್ತ ಸಮುದ್ರಗಳೂ ಒಂದೇ ಆಗಿವೆ ಎನ್ನುವಂತೆ ಇದೆ ಈ 1 (“ಏಳೇಳು ಶರಧಿಯು ಏಕವಾಗಿದೆ” ಎನ್ನುವುದು ಪುರಂದರದಾಸರ ಸುಂದರ ಕವಿ ಸಮಯ ಎಂದು ತೋರುತ್ತದೆ.) ದಕ್ಷಿಣ ಸಮುದ್ರ. ಅದನ್ನು ನೀನು ಗಮನಿಸಿದೆಯಾ? ಹಾಗಿದ್ದರೂ ನೀನು ಹೇಗೆ ಅದನ್ನು ದಾಟಿ ಬಂದೆ? ಹೇಳು” ಎಂದು ರಾವಣ ಹನುಮಂತನನ್ನು ಕುರಿತು ಕೇಳಿದ.

ದಕ್ಷಿಣದಲ್ಲಿ ವಾಸ್ತವನಾಗಿ ಪೂರ್ವ, ಪಶ್ಚಿಮ ಹಾಗೂ ದಕ್ಷಿಣದ ಮೂರು ಸಮುದ್ರಗಳ ಸಂಗಮವಿದೆ. ಅದನ್ನು ಈಗ ಬಂಗಾಳಕೊಲ್ಲಿ, ಅರಬ್ಬಿ ಸಮುದ್ರ ಹಾಗೂ ದಕ್ಷಿಣ ಸಮುದ್ರಗಳು ಸೇರಿರುವುದನ್ನು ಹಿಂದೂ ಮಹಾಸಾಗರ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಇದು ಕೇವಲ ಸಾಗರವಾಗಿರದೆ ಮಹಾಸಾಗರವಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದಲೇ 2 (ಮತಾನಿ 6-6 “ನರೀಕ್ಷ್ಯ ತೇ ಸಾಗರ, ಮತ್ಸದೃಷ್ಯಂ ಅಪಾರ ಮೇಯಂ” ವಾ.ರ. ಕಿಷ್ಕಂಧಾಕಾಂಡ.” ಆಕಾಶಮಿವ ದುಷ್ಟಾಹ ಸಾಗರಂ ಶ್ರೇಷ್ಠ ವಾನರಾಃ ! ವಿಕ್ಷೇದುಃ ಸಹಿತಾಃ ಸರ್ವೇ ಕಥಂ ಕಾರ್ಯಮಿತಿ....|| 64-7) ದಾಟಲು ಅಶ್ಯಕ. ಇದನ್ನು ಹೇಗೆ ದಾಟಿ ಬಂದೆ? ಎಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯ. “ಕೋತಿ” ಎಂಬ ರಾವಣನ ಸಂಭೋಧನೆ ಹನುಮಂತನನ್ನು ಅವಮಾನಿಸಲು ಹೆಸರಿದ್ದರೂ ಕರೆಯದೆ ಕೋತಿ

ಎಂದು ಕರೆದುದು ರಾವಣನ ಉದ್ಧಟತನದ ಸಂಕೇತ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಹನುಮಂತನು ಅದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಮುಂದೆ “ಹೇ ಭೂತ” ಎಂದೇ ಉತ್ತರಿಸಿ ಎದುರುತ್ತರ ನೀಡುತ್ತಾನೆ.

ಏಳೇಳು ಶರಧಿಯು ಏಕವಾಗಿದೆ ಕಂಡ್ಯ
ಹ್ಯಾಗೆ ಬಂದೆ ಹೇಳೋ ಕೋತಿ || ಪ ||

ಏಳು ಶರಧಿಯು ಎನಗೆ ಏಳು ಕಾಲುವೆಯು
ತೂಳಿ ಲಂಘಿಸಿ ಬಂದೆ ಭೂತ || ಅಪ ||

ನಾನು ದಾಟಿದುದು ಏಳು ಸಮುದ್ರ ಪರಿಮಾಣದ್ದಾಗಿದ್ದರೂ ಅದು ನನ್ನ ಪಾಲಿಗೆ ಕೇಳು ಏಳು ಕಾಲುವೆಗಳಿದ್ದಂತೆ ಅದನ್ನು ದಾಟಿ ಬಂದನೋ ! ಹೇ ಭೂತ (ನೀನು ಮನುಷ್ಯನಲ್ಲ ಭೂತಗಳಿದ್ದಂತೆ ಹತ್ತಾರು ಮುಖವುಳ್ಳವನು - ವಿಕೃತ ಶರೀರವುಳ್ಳವನು -ವಿಕೃತ ಬುದ್ಧಿವುಳ್ಳವನು - ಅವಿವೇಕಿ)

ಏಳು ಸಮುದ್ರದೊಳಿರುವ ಮಕರಿ ಮತ್ಸ್ಯ | ಹ್ಯಾಗೆ ಬಿಟ್ಟರು ಹೇಳೋ ಕೋತಿ ||

ಏಳು ಸಮುದ್ರದ ಮಕರಿ ಮತ್ಸ್ಯದ ಕೂಡೆ | ಮಾತಾಡಿ ಬಂದೆನೋ ಭೂತ || 1 ||

ನೀನು ದಾಟಿದ ಸಮುದ್ರದಲ್ಲಿ ಭಾರಿ ಮೊಸಳೆ - ಮೀನುಗಳಿವೆ; ಅವು ನಿನ್ನನ್ನು ಹೇಗೆ ಬಿಟ್ಟವೋ ! ಕೋತಿ ! ಹೇಳು. ಹೇ ಭೂತ ! ಏಳು ಸಮುದ್ರದಲ್ಲಿರುವ ಮೊಸಳೆ ಮೀನುಗಳೊಡನೆ ನಾನು ಮಾತಾಡುತ್ತಲೇ ಬಂದೆ. ನನಗೆ ಅವೇನೂ ಪೀಡೆ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ ಅನಾಯಾಸವಾಗಿ ಬಂದೆ.

ಲಂಕಾದ್ವಾರದೊಳೊಬ್ಬ ಲಂಕಿಣಿ ಇರುವಳು | ಹ್ಯಾಗೆ ಬಿಟ್ಟಳೋ ಹೇಳೋ ಕೋತಿ ||

ಲಂಕಿಣಿಯನು ಕೊಂದು ಶಂಖಿಯಿಲ್ಲದೆ ನಾನು ಬಿಂಕದಿಂದಲಿ ಬಂದ ಭೂತ || 2 ||

ಲಂಕಾನಗರದ ದ್ವಾರದಲ್ಲಿ ಲಂಕಿಣಿ ಎಂಬ ದ್ವಾರಪಾಲಕಿ ಇದ್ದಾಳೆ. ಅವಳು ನಿನ್ನನ್ನು ಹೇಗೆ ಬಿಟ್ಟಳೋ! ಕೋತಿ ! ಹೇ ಭೂತ ! ನಾನು ಲಂಕಿಣಿಯನ್ನುಕೊಂದೇ ಲಂಕೆಯೊಳಗೆ ಜಂಬಕೊಚ್ಚುತ್ತಾ ಬಂದೆ.

1(ಮತಾನಿ 6-7-9. ಅದರ ವಾದಿರಾಜರ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನ. ದುರ್ಗಪರಿವಾರಭೂತ ಕಾಂಚನ ದೇವತಾಂ ಮತಾನಿ 6-7-37)

ವಾಸ್ತವವಾಗಿ ಲಂಕಿಣಿಯನ್ನು ಹನುಮಂತನು ಕೊಲ್ಲಲಿಲ್ಲ. ಆಕೆಯನ್ನು ಮುಷ್ಟಿಯಿಂದ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಹೊಡೆದು ನುಜ್ಜುಗುಜ್ಜಾಗಿ ಮಾಡಿ ಮರಣ ಹೊಂದಿದವಳಂತೆ ಮಾಡಿದ ಎಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಕಾರಣ ಆಕೆ ಬ್ರಹ್ಮ ವರವುಳ್ಳ ಒಬ್ಬ ದುರ್ಗಾ ಪನಿವಾರ ದೇವತೆ ಲಂಕಿಣಿ ಸತ್ತವಳಂತಾದಳು ಎಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ದಾಸರದು ಎಂದು ತಿಳಿಯುವುದು.

ಕೊಂಬೆ ಕೊಂಬೆಗೆ ಕೋಟಿ ಮಂದಿ ರಾಕ್ಷಸರಿರೆ | ಹ್ಯಾಗೆ ಬಿಟರು ಹೇಳೋ ಕೋತಿ ||

ಕೊಂಬೆ ಕೊಂಬೆಗೆ ಕೋಟಿಮಂದಿ ರಾಕ್ಷಸರನ್ನು | ಕೊಂದಾಕೆ ಬಂದೆನೊ ಭೂತ || 3 ||

ಎಲೆ ಕೋತಿ ! ಅಶೋಕವನದ ಪ್ರತಿ ಮರದ ಕೊಂಬೆ ರೆಂಬೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೋಟಿ ಕೋಟಿ ರಾಕ್ಷಸರಿದ್ದರೂ ನಿನ್ನನ್ನು ವನ ಧ್ವಂಸಮಾಡಲು ಹೇಗೆ ಬಿಟ್ಟರು ?

ಹೇ ಭೂತ ! ನಾನು ಅವರೆಲ್ಲರನ್ನೂ ಕೊಂದೇ ಬಂದೆ ತಿಳಿ. ಸೀತೆಯೊಡನೆ ವಿನಯದಿಂದ ಮಾತನಾಡಿದ ಹನುಮಂತನು ರಾಮನದೂತ ತಾನೆಂದು ರಾವಣನ ಸೀತಾಪಹರಣಕ್ಕೆ ಮೊದಲ ಪೆಟು ಕೊಡಲು ತಾನು ಬಂದುದು ತಿಳಿಯಲಿ ಎಂದೂ ಅಶೋಕವನ ಧ್ವಂಸ ಮಾಡುತ್ತ ಅಲ್ಲಿದ್ದ ರಾಕ್ಷಸರನ್ನೂ ರಾವಣ ಕಳಿಸಿದ 80 ಕೋಟಿ ಸೇನಾನಿಗಳು 80 ಸಾವಿರ ರಾಕ್ಷಸ ಸೈನ್ಯವನ್ನೂ ನಾಶಮಾಡಿ, ಅಕ್ಷಕುಮಾರನ್ನು ಕೊಂದು ಇಂದ್ರಜಿತ್‌ನ ಬ್ರಹ್ಮಾಸ್ತ್ರಕ್ಕೆ ಸೆರೆ ಸಿಕ್ಕವನಂತೆ ನಟಿಸಿದ.

ಯಾವೂರೋ ಎಲೋ ನೀನು ಯಾವ ಭೂಮಿಯೋ ನಿಂದು | ಯಾಕೋ

ಬಂದೆ ಹೇಳೋ ಕೋತಿ || ಯಾವ ವನದೊಳಗೆ ಜಾನಕಿದೇವಿ ಇದ್ದಳೋ |

ಅವಳ ನೋಡಬಂದೆ ಭೂತ

|| 4 ||

ಎಲೆ ಕೋತಿ ! ನೀನು ಯಾವ ಭೂಮಿಯವನು ? ಯಾವ ದೇಶ-ರಾಜ್ಯದಿಂದ ಬಂದೆ? ಏಕೆ ಬಂದೆ ?

ಎಲೆ ಭೂತ ! ನಾನು ಜಾನಕಿದೇವಿ ಯಾವ ವನದಲ್ಲಿದ್ದಾಳೋ ಅ ವನದಲ್ಲಿರುವ ಆಕೆಯನ್ನು ನೋಡಲು ಬಂದಿದ್ದೇನೆ.

“ನೀನು ಯಾವ ಭೂಮಿಯೋ ನಿಂದು” ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರಿಸಲಿಲ್ಲದಂತೆ ದಾಸರು ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ನಾನು ಎಲ್ಲಿಂದ ಬಂದಿದ್ದರೇನು? ನಿನಗೇಕೆ ಆ ಚಿಂತೆ. ನನ್ನ ಉದ್ದೇಶ ಸೀತಾನ್ವೇಷಣೆ. “ಕಪೇ ! ಕುತೋಽಸಿ” ಎಂಬ ಆಚಾರ್ಯರ ನೇರವಾದ ಅನುವಾದವಿದು. ‘ಕು’ ಎಂದರೆ ಭೂಮಿ ಕುತಃ ಎಂದರೆ “ಭೂಮಿಯ ದೇಶದಿಂದ” ಎಂದರೆ ಯಾವ ಭೂಮಿ - ದೇಶದ ಕಡೆಯಿಂದ (ಬಂದವನು) ಆಗಿದ್ದೀಯಾ? ಎಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯ.

ದಕ್ಷಿಣಪುರಿ ಲಂಕಾ ದಾನವರಿಗಲ್ಲದೆ | ತ್ರ್ಯಕ್ಷಾದ್ಯರಿಗಳವಲ್ಲ ಕೋತಿ ||

ಪಕ್ಷಿಧ್ವಜ ರಾಮನ ಅಪ್ಪಣೆ ಎನಗಿಲ್ಲ | ಈ ಕ್ಷಣದಿ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಂಡೆ ಭೂತ || 5 ||

ಏ ಕೋತಿ ! ಈ ಲಂಕೆಯು ದಾನವರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಬರಲು ಸಾಧ್ಯ. ಮುಕ್ಕಣ್ಣ ಮೊದಲಾದ ದೇವತೆಗಳಿಗೂ ಅಸಾಧ್ಯ. (ತ್ರ್ಯಕ್ಷಾರಿಗಳವಲ್ಲ). ನೀ ಹೇಗೆ ಬಂದೆ ! ವಿ ಭೂತ ! ನಾನು ಹೇಗೋ ಬಂದೆ ! ನಿಮ್ಮನ್ನೆಲ್ಲಾ ಸಂಹರಿಸಬಲ್ಲೆ ಆದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ರಾಮನ ಅಪ್ಪಣೆ ಇಲ್ಲ, ನೀನೇನೂ ಮಾಡಲಾರೆ. ನಾನು ಈ ಕ್ಷಣವೆ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳ ಬಲ್ಲೆ.

“ಪಕ್ಷಿಧ್ವಜ ರಾಮನ ಅಪ್ಪಣೆ ಎನಗಿಲ್ಲ” ಎಂಬ ಮಾತಿಗೆ ಮೇಲಿನ ಕೆಲವು ಶಬ್ದಗಳನ್ನೂ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನೂ ಸೇರಿಸಿ ಅರ್ಥಮಾಡಬೇಕೆಂದು ತೋರುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ನುಡಿಯ

ಭಾವ ಸರಿಯಾಗಿ ಬರದು. ರುದ್ರಾದಿಗಳಿಗೆ ಪ್ರವೇಶ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೆನ್ನುವುದು ರಾವಣನ ದುರಹಂಕಾರದ ಮಾತು.

ದೂತನಾಗಿಹೆ ಎನ್ನ ಕೈಯೊಳು ಸಿಕ್ಕಿ ಹೆ! ಕೋಪವಿನ್ಯಾತಕ್ಕೊ ಕೋತಿ ||

ನಾ ತಾಳಿಕೊಂಡಿಹೆನೊ ಈ ಕ್ಷಣದಿಲಂಕೆ | ನಿರ್ಧಮವನು ಮಾಳ್ಳೆ ಭೂತ || 6 ||

ಏ ಕೋತಿ ! ನೀನು ರಾಮ ದೂತನಾಗಿರುವೆ! ನನ್ನ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿ ಹಾಕಿಕೊಂಡಿರುವೆ. ಕೋಪವೇಕೆ ? (ಸಮಾಧಾನದಿಂದ ಇದ್ದರೆ ಬದುಕಿ ವಾಪಸ್ಸು ಹೋಗಬಹುದು)

ಏ ಭೂತ ! ನಾನೇನೂ ತಾಳೆ ಕಳೆದು ಕೊಂಡಿಲ್ಲ, ಆದರೆ ಇದೇ ಕ್ಷಣ ನಿನ್ನ ಲಂಕೆಯನ್ನು ಭಸ್ಮ ಮಾಡಬಲ್ಲೆ.

ಹನುಮಂತ ಸ್ಥಿತಪ್ರಜ್ಞ ಆದರೆ ನಿಷ್ಕ್ರಿಯನಲ್ಲ. ದೂತನಂತೆ ಸಮಯೋಚಿತ ಕ್ರಿಯೆ ಪ್ರತಿ ಕ್ರಿಯೆಗೆ ಸದಾ ಸಿದ್ಧ. ಕಾರಣ ಅಷ್ಟೇ ವಿವೇಕಿ, ಹನುಮತ್ತರಣೆ ಮಾಡಿದರೆನೇ ವಿವೇಕ - ಬುದ್ಧಿ ಬರುತ್ತೆ. ಹನುಮಂತನಿಗೆ ಹೇಳಬೇಕೆ? ಅದನ್ನು,

ನಿಮ್ಮಂಥಾ ದಾಸರು ನಿಮ್ಮ ರಸನ ಬಳಿ ಎಷ್ಟು ಮಂದಿದ್ದಾರೊ ಕೋತಿ |

ನನ್ನಂಥಾ ದಾಸರು ನಿನ್ನಂಥಾ ಹೇಡಿಗಳು | ಕೋಟ್ಯನು ಕೋಟಿಯೊ ಭೂತ || 7 ||

ಏ ಕೋತಿ ! ನಿನ್ನಂಥ ಕೋತಿಗಳು ನಿನ್ನ ಅರಸನಾದ ರಾಮನ ಬಳಿ ಎಷ್ಟು ಜನ ಇದ್ದಾರೆ ?

ಏ ! ಭೂತ ! ನನ್ನಂಥ ದಾಸರು ಕೋಟಿಗಟ್ಟಲೆ ಇದ್ದಾರೆ. ನಿನ್ನಂಥ ಹೇಡಿಗಳು ಲಂಕೆಯಲ್ಲಿರುವವರು ಕೋಟಿಗಟ್ಟಲೆ !

ರಾವಣ ತಾನು ಬಹು ಪರಾಕ್ರಮಿ ಎಂದು ಭ್ರಮಿಸಿದ್ದ. ಹಾಗಿದ್ದರೆ ರಾಮನಿಲ್ಲದಾಗ ಸೀತೆಯ ಅಪಹರಣ ಮಾಡುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವನೂ ಹೇಡಿ, ಆದ್ದರಿಂದ ಅವನ

ಅನುಚರರೂ ಹೇಡಿಗಳೇ, ಅವರ ಸಂಖ್ಯೆ ಕೋಟಿಗಟ್ಟಲೆ. ತದ್ವಿರುದ್ಧನಾಗಿ ರಾಮನು ರಾವಣನಿದ್ದಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದು ಸೆಣಸಿ ಸೀತೆಯನ್ನು ವಾಪಸ್ಸು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುವ ಪರಾಕ್ರಮಿ ಪುರುಷ. ಅವನ ದೂತರು ಹಾಗೆಯೇ

ಎಲ್ಲಿಂದ ನೀ ಬಂದೆ ಏತಕ್ಕೆಲ್ಲರ ಕೊಂದೆ ! ಯಾವರಸಿನ ಭಂಟ ಕೋತಿ ||

ಚಿಲ್ಲಯೋಧ್ಯಾಪುರಂದರಸು ಜಾನಕಪತಿ ! ರಾಮಚಂದ್ರನ ಭಂಟ ಭೂತ || 8 ||

ಏ ಕೋತಿ! ನೀನು ಎಲ್ಲಿಂದ ಬಂದೆ! ಕೋಟಿಗಟ್ಟಲೆ ರಾಕ್ಷಸರನ್ನು ಏಕೆ ಕೊಂದೆಯೋ ? ನೀನು ಯಾರ ಭಂಟ ?

ಏ ಭೂತನೇ ! ನಾನು ಚೆಲುವ ಅಯೋಧ್ಯಾಧಿಪತಿ ರಾಮನ ಭಂಟ. ಅವನು ಸೀತಾಪತಿ.

ನಾನು ರಾಮದಾಸನೆಂದು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳಲು ಹನುಮಂತನು ಹೆಮ್ಮೆ ಪಡುತ್ತಾನೆ.

“ದಾಸೋಽಹಂ ಕೋಸಲೇಂದ್ರಸ್ಯ ರಾಮಸ್ಯಾಕ್ಷಿಷ್ಟ ಕರ್ಮಣಃ |

ನ ರಾವಣ ಸಹಸ್ರಾಂ ಮೋ ಯುದ್ಧೇ ಪ್ರತಿ ಬಲಂ ಭವೇತ್ ||

ಶ್ರೀ ರಾಮನ ಸರ್ವೋತ್ತಮತ್ವವನ್ನು ಸಾರಿ ಸಾರಿ ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿದ ಹನುಮಂತ “ಬ್ರಹ್ಮಾ ಸ್ವಯಂಭೂ....” ಎಂದೂ ರಾವಣನ ಮುಂದೆ ಘೋಷಿಸುತ್ತಾನೆ.

ಸಿರಿ ರಾಮಚಂದ್ರನು ನಿನ್ನ ರಸನಾದರೆ | ಆತ ಮುನ್ನಾರೇಳೋ ಕೋತಿ ||

ಹಿರಣ್ಯಕನನು ಸೀಳಿ ಪ್ರಹ್ಲಾದಗೊಲಿದ | ಶ್ರೀ ಪುರಂದರವಿಠಲನೊ ಭೂತ || 9 ||

ಏ ಕೋತಿ ! ನಿನ್ನರಾಜ ರಾಮಚಂದ್ರನಾದರೆ, ಆತ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಯಾರು ?

ಏ ಭೂತ ! ಅವನು ಮತ್ತಾರೂ ಅಲ್ಲ. ಹಿರಣ್ಯಕಶಿಪುವನ್ನು ಕೊಂದು ಪ್ರಹ್ಲಾದನನ್ನು ಕಾಪಾಡಿದ ಪುರಂದರವಿಠಲನೇ ವಿಷ್ಣುವೇ !

ರಾವಣನ ಪೂರ್ವಜನ್ಮ ಹಿರಣ್ಯಕಶಿಪು ಎಂಬುದನ್ನು ಜ್ಞಾಪಿಸುತ್ತಾನೆ. ಹನುಮಂತ 'ರಾಮನು ತನ್ನ ದೊರೆ ಸಕಲ ಲೋಕ ದೊರೆ ಬ್ರಹ್ಮಾದಿಗಳಿಗೂ ನಾಯಕ, ರಾವಣನಿಗೆ ವರಕೊಟ್ಟ ಬ್ರಹ್ಮಾದಿಗಳಿಗೂ ನಿಯಾಮಕ ರಾಮ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸೀತೆಯನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡು ಎಂದ ಹನುಮಂತನ ಮಾತುಗಳಲ್ಲಿ ರಾಮನ ಸಂದೇಶ, ರಾವಣನಿಗೆ ಹಿತವಚನಗಳೆಲ್ಲ ಬಂದಿವೆ. ಆದರೆ ಇವ್ಯಾವೂ ಹಿಡಿಸದೆ ರಾವಣ ಮತ್ತೆ ಹನುಮಂತನನ್ನು ಅವಮಾನಿಸಿದ್ದಲ್ಲದೆ ಕೊಲ್ಲಲೂ ವಿಫಲ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದನೆಂಬುದು ಇತಿಹಾಸ.

ಹೀಗೆ ದಾಸರು ತುಂಬಾ ರೋಚಕವಾಗಿ ಸಂವಾದರೂಪದಲ್ಲಿ ತಿಳಿಯಾದ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಪ್ರಮೇಯಗಳನ್ನು ನಿರೂಪಿಸಿದ ಮಹಾತ್ಮರು. ಈ ಸಂವಾದ ಮಹಾಭಾರತದ ತಾತ್ಪರ್ಯ ನಿರ್ಣಯದಲ್ಲಿ (ಅಧ್ಯಾಯ 7ರಲ್ಲಿ) ನಿರೂಪಿಸಿದ ವಿಷಯಗಳ ನಿರೂಪಣೆಯೂ ಹೌದು. ವಾಲ್ಮೀಕಿ ಅದನ್ನು ಸುಂದರ ಕಾಂಡದ ಅಧ್ಯಾಯ 51 ರಲ್ಲೂ ನೋಡಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣಾರ್ಪಣಮಸ್ತು

ಲೇಖಕರು: ಡಾ|| ವೇದಗರ್ಭ, ಜಿ. ಶೇಷಗಿರಿರಾವ್